

8. juni 2010

Konjunkturanalyse: Optimisme blandt fødevarer virksomhederne – men rammebetingelserne gør det svært

Highlights

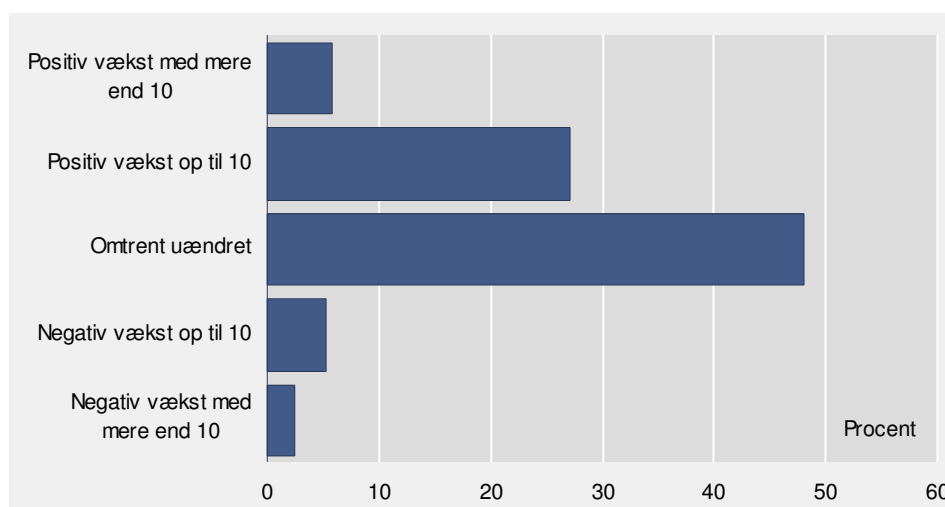
Positive forventninger til fremtiden

Overordnet har virksomhederne rystet den økonomiske krise af sig, og har positive forventninger til fremtiden på væsentlige områder. Optimismen er særlig udtalt, når det gælder udviklingen i de udenlandske aktiviteter. I den forbindelse peger virksomhederne på lovgivningsmæssige forhold samt manglende offentlige godkendelser som hæmmende for udviklingen i Danmark. De danske rammevilkår er begrænsende for den danske konkurrenceevne og dermed udviklingen af produktionen.

Danske rammevilkår rammer beskæftigelsen

Dette giver også en afsmittende effekt på forventningerne til beskæftigelsen, som overvejende er negativ i Danmark, mens det forventes, at der skal ansættes flere medarbejdere på virksomhedernes datterselskaber i udlandet.

*Figur 1
Virksomhedernes forventning omkring tilgangen af ordrer på det danske marked det kommende år*

Forventning om bedre markedsudsigter

Der er forventninger om stigende produktion, og der ventes ligeledes et stigende antal ordrer. Der er dermed tegn på bedre markedsudsigter både på kort og langt sigt.

Højt dansk omkostningsniveau betyder yderligere automatiseringer

Virksomhederne er meget positive i forhold til forventningerne til et øget investeringsniveau i Danmark. Dette sammenholdt med et faldende beskæftigelsesniveau må investeringerne derfor forventes i høj grad at blive foretaget i teknologi og føre til yderligere automatiseringer. Det høje danske omkostningsniveau, dansk lovgivning samt manglende offentlige godkendelser presser på denne udvikling.

Resultat af konjunkturanalysen maj 2010

Positiv forventning til produktionen

Positiv forventning til produktionsudviklingen

Der er en overvejende positiv forventning til produktionen både på kort og langt sigt i Danmark. Der er dog en betydelig forskel mellem forventningerne til produktionen i og uden for Danmark for de virksomheder, som har egen produktion uden for Danmark.

Flere tror på en positiv vækst i produktionen på kort sigt

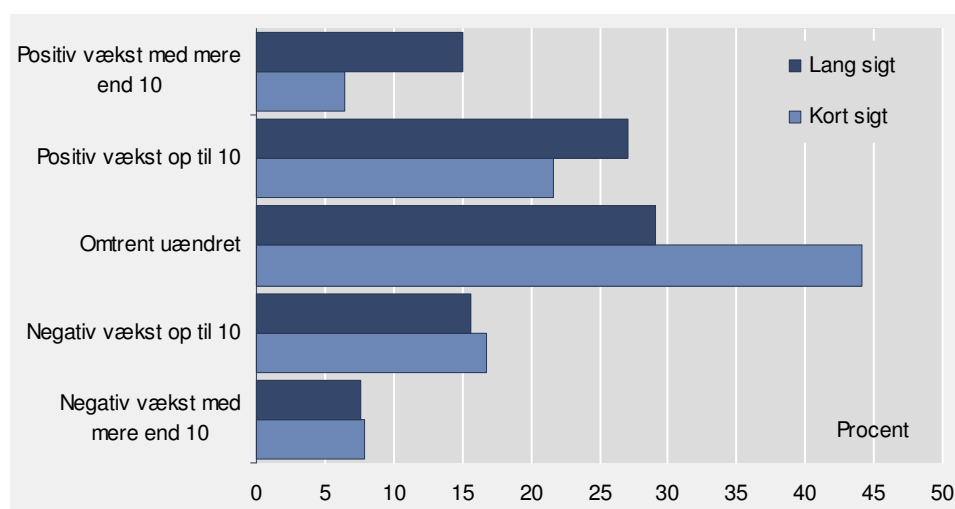
På kort sigt forventer 44 pct. af virksomhederne en uændret produktion, og knap 22 pct. forventer en stigning på op til 10 pct. indenfor de kommende 3 måneder. 6,4 pct. har en forventning om en vækst i produktionen på mere end 10 pct. Samlet set har 28 pct. en forventning om en vækst i produktionen, mens 24,5 pct. har en forventning om en negativ vækst på kort sigt.

Forventningerne på langt sigt er mere positive, og hele 42,2 pct. forventer en positiv vækst i produktionen. Af disse forventer 15,1 pct. en vækst på mere end 10 pct. inden for det kommende år.

En lang række af virksomhederne har også egen produktion uden for Danmark, og her er produktionsforventningerne endnu mere positive. Her er det kun 2,9 pct., som peger på en negativ vækst i produktionen både på kort og langt sigt. Der forventes altså mere vækst i de udenlandske aktiviteter i forhold til aktiviteterne i Danmark.

Den mere positive holdning til produktionsudsigterne i udlandet kan blandt andet skyldes bedre rammevilkår i andre lande samt bedre markedsmuligheder uden for Danmark.

*Figur 2
Forventning til produktionen på kort og langt sigt*

Produktionens udvikling bygger til en vis grad på tilgangen af ordrer, men for andelsvirksomhederne er det i høj grad råvareleverancerne, som har betydning for, hvor meget der skal afsættes og sælges.

Forventningerne til tilgangen af ordrer

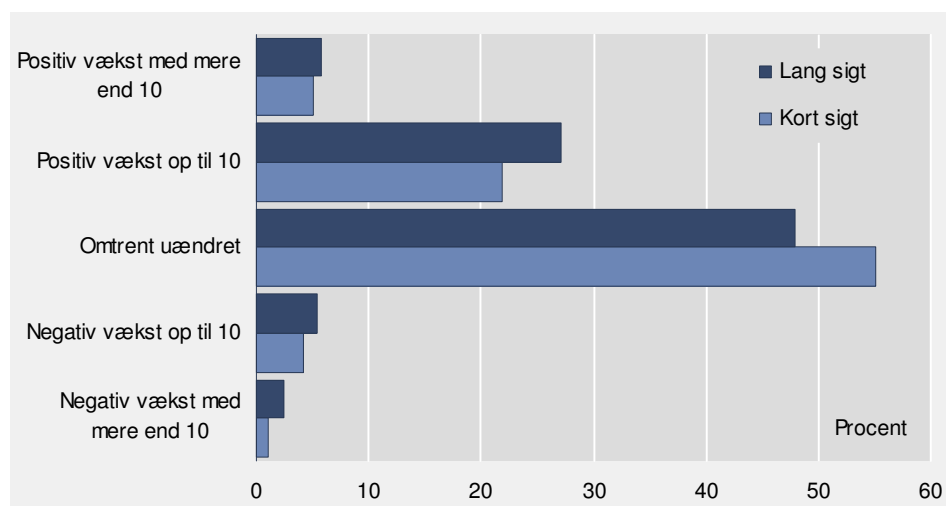
Flere ordrer både på kort og langt sigt

Forventningen til tilgangen af ordrer er positiv både på kort og langt sigt. Kun 5,4 pct. forventer færre ordrer på kort sigt, mens 7,8 pct. har en forventning om færre ordrer på langt sigt. På kort sigt forventer 26,8 pct. flere ordrer, mens 32,9 pct. forventer stigende tilgang af ordrer på langt sigt.

Mere positiv forventning på eksportmarkederne

På eksportmarkederne er forventningerne til ordrene mere positive. På kort sigt forventer 51,8 pct. stigende tilgang af ordre og på langt sigt er det 54,4 pct., som forventer flere ordrer. Stort set ingen virksomheder forventer faldende ordrer på eksportmarkederne.

*Figur 3
Virksomhedernes forventning omkring tilgangen af ordrer på det danske marked*

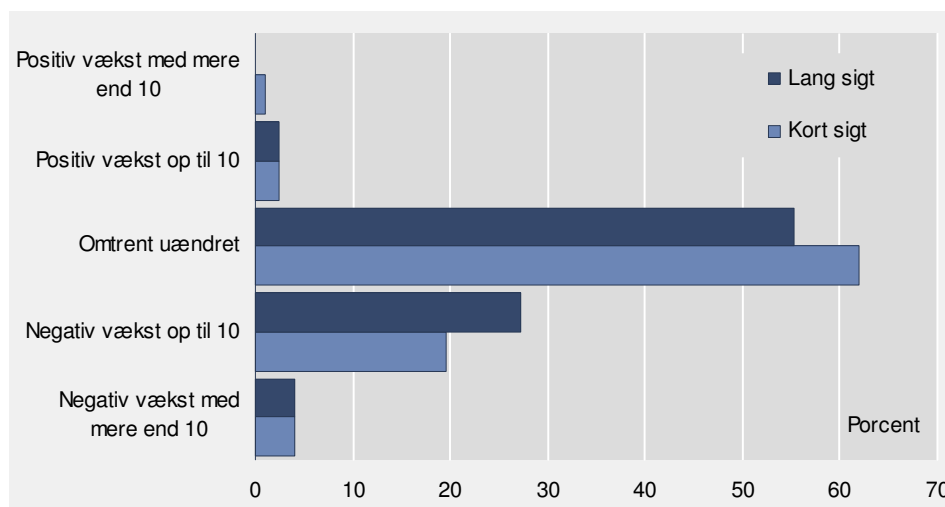

Lagrene reduceres

Lagrene forventes at blive reduceret i det kommende år

Som følge af en svag markedssituation i visse perioder har der været en vis lageropbygning indenfor de områder, hvor det kan lade sig gøre. Forventningen til lagrene er, at de både på kort og langt sigt vil blive reduceret. På kort sigt forventer 23,7 pct. mindre lagre, mens 31,3 pct. forventer mindre lagre på langt sigt. Det er positivt, da det kombineret med stigende produktion signalerer et øget salg. Samtidig vil der være mindre binding af kapital, hvilket kan være med til at forbedre likviditeten blandt virksomhederne.

Figur 4
Forventningerne til virksomhedernes egen lagerbeholdning i Danmark

Positiv forventning til resultat både på kort og langt sigt

Udviklingen i virksomhedernes resultater

Der er positive taster omkring virksomhedernes forventning til resultat. På kort sigt forventer 38,1 pct. et forbedret resultat, mens en fjerdedel af virksomhederne forventer en negativ udvikling i resultatet.

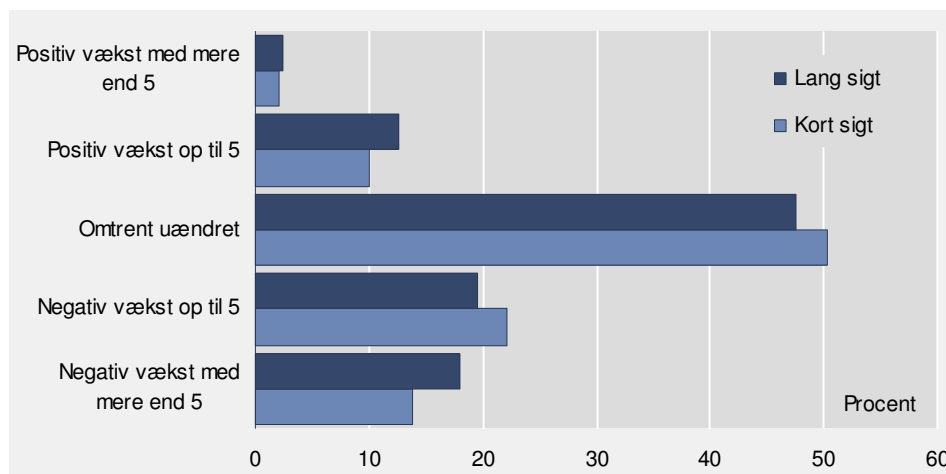
På langt sigt er forventningerne mere positive, idet kun 8,6 pct. forventer et ringere resultat. 49,6 pct. forventer en fremgang i resultatet på langt sigt.

Forventningerne til antallet af beskæftigede

Fødevarerhvervets beskæftiger ca. 152.000 personer i Danmark. Det inkluderer personer, som er beskæftiget direkte i fødevarerhvervet, eller som er beskæftiget i forsynings- og servicevirksomheder i tilknytning til fødevarerhvervet.

Virksomhederne har vurderet forventningen til antallet af beskæftigede i deres virksomheder på kort og langt sigt i Danmark, men også i de udenlandske aktiviteter eksempelvis datterselskaber.

Figur 5
Forventningen til antal beskæftigede på kort og langt sigt i Danmark

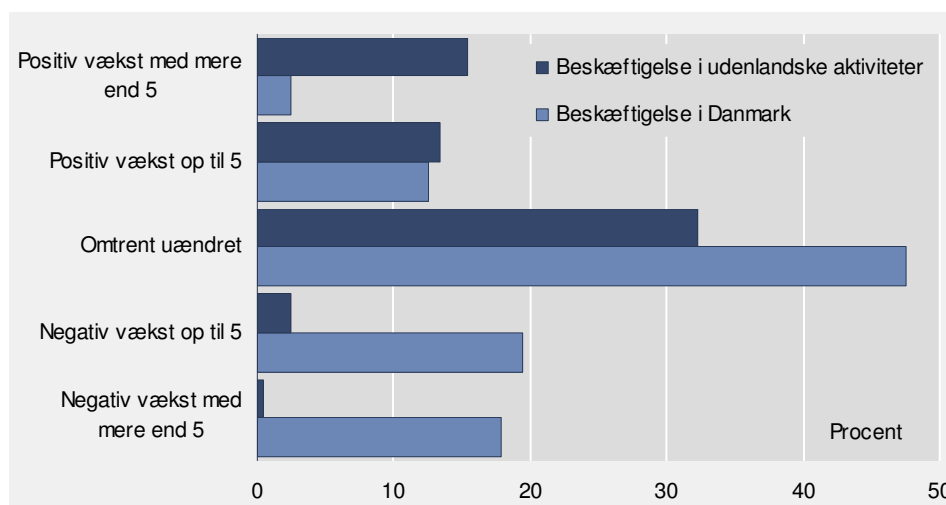

Virksomhederne forventer en fortsat tilpasning i antallet af ansatte

Det forventes, at der i de kommende måneder fortsat vil være brug for en tilpasning af medarbejderstaben blandt virksomhederne. Forklaringen skal findes i virksomhedernes aktiviteter uden for Danmark.

Knap 2/3 af virksomhederne har aktiviteter uden for Danmark, og har derfor mulighed for at flytte produktionen mellem Danmark og andre lande alt efter, hvordan produktionsvilkårene samt afsætningsmulighederne er.

Figur 6
Forventningen til udviklingen i antal beskæftigede i Danmark samt i virksomhedernes udenlandske aktiviteter på langt sigt

15 pct. af virksomhederne forventer at ansætte medarbejdere i Danmark i det kommende år

Mens der i 36 pct. af virksomhederne er forventning om at reducere i antallet af medarbejdere i Danmark de næste 3 måneder, så forventer virksomhederne derimod at skulle ansætte medarbejdere i deres udenlandske datterselskaber. I de udenlandske aktiviteter forventer 28,7 pct. af virksomhederne, at der skal ansættes medarbejdere indenfor det kommende år. I Danmark er det kun 15,1 pct. af virksomhederne, som forventes at ansætte medarbejdere i det kommende år.

Tegn på yderligere udflytning af arbejdspladser

Blandt de udenlandske aktiviteter forventer stort set ingen virksomheder, at der skal fyres medarbejdere på langt sigt, mens 37,4 pct. af virksomheder-

ne forventer at reducere i antallet af medarbejdere i Danmark. Det er et klart tegn på, at der i det kommende år vil ske en yderligere udflugt af arbejdspladser.

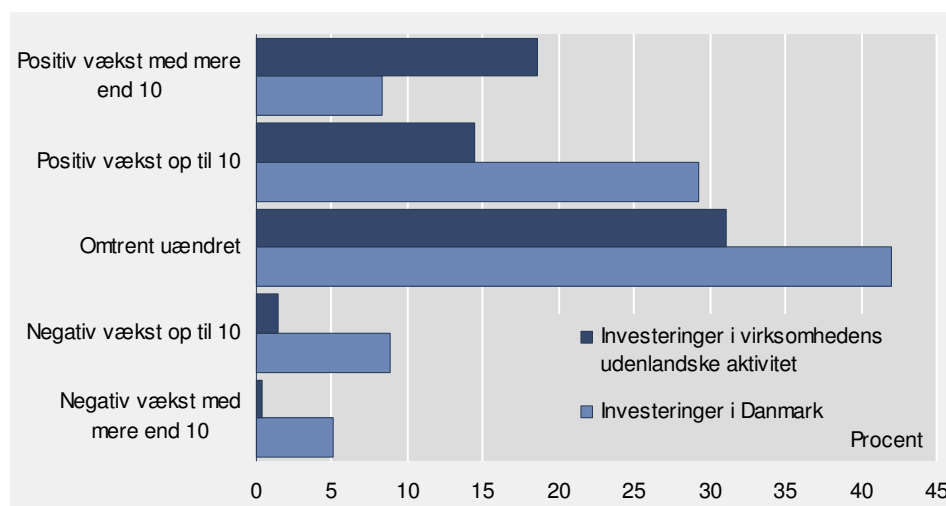
Investeringerne stiger

Forventning om flere investeringer både på kort og lang sigt

Virksomhederne forventer at investere yderligere både på kort og langt sigt i Danmark. På kort sigt forventer 26,8 pct. af virksomhederne, at de øger investeringerne med op til 10 pct., og 5 pct. forventer en stigning på over 10 pct. På lang sigt er investeringsforventningerne en lille smule mere positive.

Forventningerne om øgede investeringer i Danmark smitter tilsyneladende ikke afgørende af på antallet af direkte ansatte på fødevarer virksomhederne. Investeringerne må derfor forventes i høj grad at blive foretaget i teknologi og føre til yderligere automatiseringer.

*Figur 7
Forventninger til investeringer i Danmark og i virksomhedernes udenlandske aktiviteter på langt sigt*

Investeringer i virksomhedernes udenlandske aktiviteter forventes også at udvikle sig positivt. En tredjedel af virksomhederne forventer en positiv vækst, og hele 18,6 pct. forventer en vækst på over 10 pct. på langt sigt. Kun 1,8 pct. forventer negativ vækst i investeringerne.

Virksomhederne begrænses i deres produktion

Det offentlige er hæmsko for udviklingen af produktionen

Virksomhederne er også blevet spurgt til hvilke produktionsbegrænsninger, som opleves lige nu. Her er der specielt tre områder, som skiller sig ud. Mangel på ordre og efterspørgsel har 40 pct. af virksomhederne peget på. Dette kan henføres til den aktuelle lavkonjunktur, som har sænket efterspørgslen.

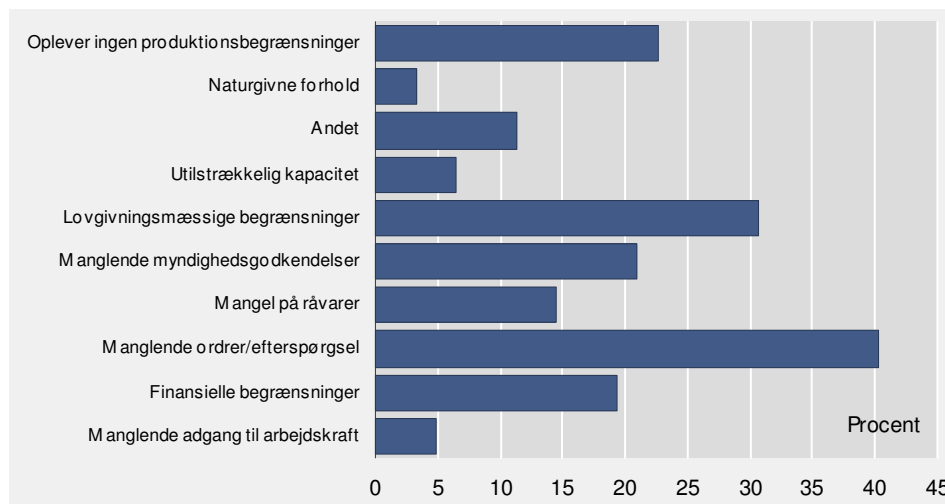
Derudover peger 31 pct. på lovgivningsmæssige begrænsninger, mens 21 pct. peger på manglende myndighedsgodkendelser, som årsag til produkti-

onsbegrænsninger. Der er altså et betydeligt antal virksomheder, som peger på det offentlige, som en hæmsko for udvikling af produktionen. Der peges blandt andet på lang og tung sagsbehandlingstid for offentlige godkendelser.

Over en tiendedel mærker ingen begrænsninger

Der er 19 pct. af virksomhederne, som peger på finansielle forhold, som begrænsninger for produktionen, mens 23 pct. ikke mærker nogle produktionsbegrænsninger lige nu.

Figur 8
Hvilke produktionsbegrænsninger oplever virksomhederne som de største lige nu (i undersøgelsen var det muligt at pege på flere ting)

Ved dette spørgsmål var det muligt at give flere svar, derfor summer procenterne ikke til 100.

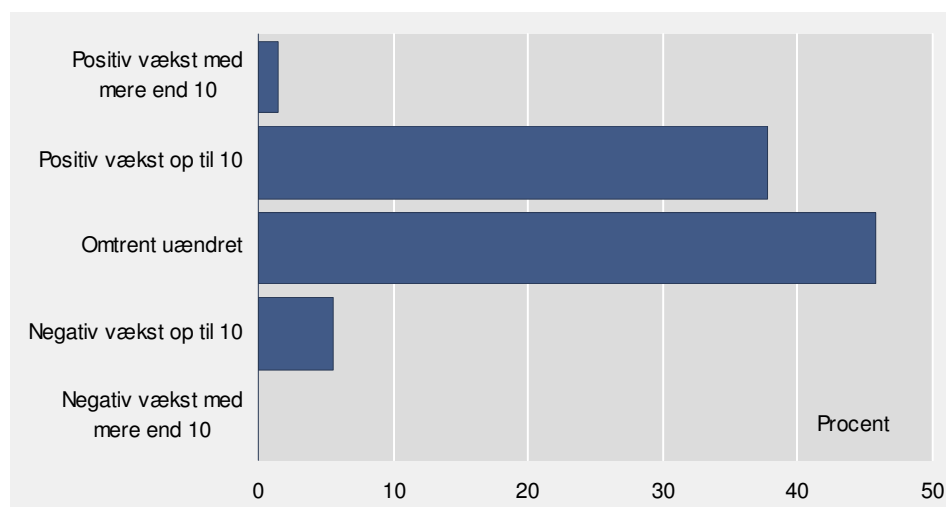
Positive forventninger til priserne

Forventning om moderate prisstigninger på salgsprodukter

Virksomhederne forventer moderate prisstigninger på deres salgsprodukter. Halvdelen af virksomhederne forventer på kort sigt uændrede priser, mens 30,1 pct. forventer stigninger på op til 10 pct. Kun få forventer højere prisstigninger. På langt sigt tegner der sig samme billede med forventning om moderate prisstigninger.

Der er ingen større forskel mellem forventningerne til prisudviklingen i Danmark og på eksportmarkederne. Det danske marked er et åbent og liberalt marked, som bevæger sig i takt med de internationale markeder.

Figur 9
 Forventningen til
 prisudviklingen på egne
 salgsprodukter i Danmark
 det kommende år

Metode omkring analysen

Baggrund og fakta om analysen

Landbrug & Fødevarer har fra 18. – 27. maj gennemført en konjunkturmåling blandt Landbrug & Fødevarers medlemsvirksomheder. Medlemmerne omfatter virksomheder indenfor mejeri, slagteri, frugt & grønt, fødevarer ingredienser, udstyr til fødevarerhvervet samt andre virksomheder, som har tæt tilknytning til fødevarerhvervet.

Analysen måler på en række relevante parametre i forhold til de aktuelle konjunkturer. Det gælder forventningerne til produktion, lager, ordre, resultat, beskæftigelse, investeringer, priser og produktionsbegrænsninger. Der er både spurgt til forventningerne på kort og lang sigt. Kort sigt er indenfor de kommende 3 måneder, mens lang sigt er indenfor det kommende år. Resultaterne af konjunkturspørgsmålene er blevet vægtet ud fra virksomhedernes omsætning.